

První školní dny před sto lety

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Tak co, milí žáci a studenti, také jste s neľibostí minulý týden nesli povinnost vydat se opět po prázdninách do školy? Nebo jste se naopak těšili? Vězte, že podobné myšlenky trápily žáčky i před sto lety – a pozor, nejen je, ale i učitele.

Nám se v muzeu zachovala vzpomínka jednoho z nich, Ferdinanda Wimmera, který 16. září 1905, tedy po tehdy běžných šestitýdenních prázdninách trávajících od konce července, nastupoval na exposituru velkokarlovické školy na Soláni.

Coby nadšenému absolventovi učitelského ústavu a rodákovi z Pardubicka mu však nikdo neřekl, že zdejší škola je „prachobyčejná stará dřevěná valašská chalupa téměř na vrcholu kopce, že jsou tam nejvíce 2–3 chalupy pohromadě, že tam není ubytování a stravování a že z Karlovic, kde patrně bude muset bydlet, je dobrá hodina cesty, cesty to většinou špatné a

místy značně stoupající.“ Výuka na Soláni se odehrávala v chalupě u Matyščáků a ačkoliv se v

na sedm desítek dětí, které sem chodily ze všech blízkých chalup (za blízkou chalupu se po-

chalupě učilo už mnoho let, nebyla nikterak uzpůsobena svému účelu. Na Soláni ráno 16. září nového pana učitele vyhlíželo

važovaly ty do hodiny cesty). A se žádným ani z těch nejmenších školáčků nepřišel první den do školy rodičovský doprovod,

jak bývalo už tehdy ve městech zvykem, „*neb takovým rozmarzenostem a měkkostem nebyly tamní matky zvyklé a také jim to tvrdá horská práce nedovolovala.*“

Těžko také tehdy mohl učitel sáhnout po didaktických pomůckách – na Soláni to byla jen stará potrhaná mapa Rakouska-Uherska, vše ostatní si tu učitel musel sám zhotovit. Také tehdejší školní docházka učiteli ve výuce neulevovala, neboť i ještě tehdy se dospělejší děti využívaly v hospodářství k různým pracím a na školu nezbyval čas.

Inu, těžký byl tehdy život na valašských horách, přesvědčit se o tom můžete i na připravované výstavě Život plný námahy, která začne co nevidět v zámku Kinských ve Valašském Meziříčí. Ještě před tím ale můžete zakusit něco málo ze života starých Valachů v sobotu 12. září v rámci Dnů města v zámeckém parku, kam jste srdečně zváni.

Ivana Ostránská
historik MRV

Foto: Soláňská škola na fotografii z počátku 20. století. © MRV